

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Bc. et Bc. L. Č.**, zast. JUDr. Ivou Kuckirovou, advokátkou se sídlem Bašty 413/2, Brno, proti žalované: **Vysoká škola ekonomická v Praze**, se sídlem náměstí Winstona Churchilla 4, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 2. 2016, čj. 3824/SP-KV/F3/2016, a rozhodnutí rektorky žalované ze dne 1. 8. 2016, čj. P(Ž) 3824/SP-KV/F3/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2018, čj. 11 A 154/2016-74,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti výroku č. I rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2018, čj. 11 A 154/2016-74, **se z a m í t á .**
- II. Ve zbytku se kasační stížnost **o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná uložila dne 23. 2. 2016 žalobci poplatek za delší dobu studia ve výši 21 000 Kč. Žalobce nepodal (v souladu s poučením) žádost o přezkoumání tohoto rozhodnutí ve lhůtě 30 dnů, ale o dva měsíce později, a současně požádal o prominutí poplatku. Rektorka na tuto žádost reagovala dopisem (materiálním rozhodnutím) ze dne 1. 8. 2016. Žádosti o prominutí nevyhověla, ale povolila snížení poplatku na částku 6 300 Kč a současně odložila splatnost částky.

[2] Žalobce podal žalobu, v níž navrhl vyslovení nicotnosti či zrušení rozhodnutí vydaných v obou stupních. Městský soud odmítl žalobu proti rozhodnutí ze dne 23. 2. 2016 pro nevyčerpání opravných prostředků a pro opožděnost. Materiální rozhodnutí rektorky ze dne 1. 8. 2016 pak zrušil, protože žalobcova žádost byla podána opožděně, a rektorka tak o ní vůbec nemohla (neměla) věcně rozhodovat.

II. Kasační stížnost žalobce, vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost; Není podle něj pravda, že nevyčerpal dostupný opravný prostředek – naopak jej podal, i když později, to ale podle judikatury nevádí. Žaloba proti rozhodnutí vydanému v prvním stupni proto neměla být odmítnuta. Městský soud podle stěžovatele pochybil i tím, že současně se zrušením rozhodnutí rektorky nezrušil i rozhodnutí vydané v prvním stupni. Toto rozhodnutí bylo rozhodnutím rektorky změněno, obě rozhodnutí proto tvoří jeden celek. Nelze je od sebe oddělit a přezkoumat jen pozdější z nich. Městský soud také rozhodl nesrozumitelně, protože jednak uvedl, že žaloba byla podána opožděně, ale jednak vyslovil rušící výrok, tedy rozhodnutí meritorně přezkoumal.

[4] Městský soud překročil podle stěžovatele svou přezkumnou pravomoc, neboť posuzoval napadené rozhodnutí rektorky nad rámec žalobních bodů, a to až na základě vyjádření žalované k žalobě. Konkrétně se zabýval včasností podaného opravného prostředku, kterou přitom ve správním řízení rektorka nezpochybnila. Tehdy účinná právní úprava připouštěla pozdější podání žádosti, neboť zmeškání 30denní lhůty bylo možné ze závažných důvodů prominout. Jelikož rektorka přezkoumala stěžovatelovu žádost meritorně, znamená to, že mu prominula její opožděné podání. Stěžovatel sice byl v rozhodnutí prvního stupně poučen o tom, že může požádat o přezkoumání rozhodnutí do třiceti dnů, ale poučení bylo nesprávné, neboť neobsahovalo informaci o tom, že zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout.

[5] Městský soud také nedostatečně zjistil skutkový stav, protože odmítl vyslechnout prorektora pro pedagogiku doc. P. D., s nímž byl stěžovatel domluven na pozdějším podání žádosti, a nezabýval se ani e-mailovou korespondencí, z níž je zřejmé, že žalovaná po podání žádosti nepovažovala rozhodnutí prvního stupně za pravomocné. O domluvě s doc. D. se stěžovatel zmínil již v samotné žádosti, rektorka na to ve svém rozhodnutí nijak nereagovala. Její tvrzení, že považovala rozhodnutí prvního stupně za pravomocné, považuje stěžovatel za účelové. Ostatně žalovaná po stěžovateli exekučně nevymáhala (na rozdíl od studentů, kteří nepodali opravný prostředek) poplatek ve výši stanovené rozhodnutím prvního stupně. Je nepřijatelné, jestliže rektorka vědomě mění rozhodnutí prvního stupně aktem, který záměrně nesplňuje formální náležitosti rozhodnutí, a považuje to za „akt vstřícnosti“ (který ovšem snižuje stipendijní fond vysoké školy).

[6] Žalovaná ve svém vyjádření dodala, že nemá právní nástroj, jak změnit rozhodnutí o poplatku, které je pravomocné a jeví se zákonné a správné. Přesto rektorka v mnoha případech považovala za vhodné rozhodnutí změnit, zejména jestliže student studoval pouze kratší část z šestiměsíčního období, za něž je poplatek stanovován. Tato skutečnost vyplyne mnohdy až poté, co rozhodnutí, jímž se stanoví poplatek, nabude právní moci. Protože se novým aktem snižuje poplatková povinnost, nebyla formální stránka této ustálené praxe žalované dosud soudně přezkoumána (a žalovaná sama si je vědoma toho, že

pokračování

proti ní lze vznášet právní výhrady). Pokud doc. D. stěžovateli něco slíbil, odkázal tím právě na popsanou praxi, a svůj slib splnil. Neznačená to však, že rektorka svým aktem mlčky prominula stěžovateli zmeškání zákonné lhůty. Žalovaná se pozastavuje nad tím, že stěžovatel, jemuž byla poplatková povinnost výrazně zmírněna, usiluje všemi prostředky o nové projednání věci, která však nemůže skončit jinak než zastavením řízení, protože stěžovatel v mezidobí přestal být studentem.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Kasační stížnost je dílem nedůvodná, dílem nepřipustná.

[8] Rozsudek městského soudu není nesrozumitelný, v této části kasační stížnosti argumentuje stěžovatel nesprávně. Protože žaloba napadala dva akty, zabýval se městský soud každým z nich zvlášť. U jednoho shledal, že žaloba není způsobilá k věcnému projednání, zatímco u druhého zjistil důvod ke zrušení. Není tedy nic nepřezkoumatelného na tom, že jeden výrok je odmítavý, kdežto druhý je rušící.

III.A K odmítnuté žalobě proti rozhodnutí prvního stupně

[9] Nejprve se NSS věnoval výroku č. I napadeného rozsudku, kterým městský soud odmítl žalobu proti rozhodnutí vydanému v prvním stupni.

[10] Jak už je patrné z provedené stručné rekapitulace, nešlo v této věci o obvykle probíhající dvoustupňové odvolací řízení. Podle § 68 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 137/2016 Sb. (s účinností k 1. 9. 2016) mohl student do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno mj. rozhodnutí o poplatku za delší studium, požádat o přezkoumání rozhodnutí; zmeškání této lhůty bylo možné ze závažných důvodů prominout. (V současnosti se student může ve stejné lhůtě odvolat, o promíjení lhůty již zákon nemluví.) Stěžovatel však této 30denní lhůty nevyužil: zdůvodňoval to domluvou s doc. D., který mu (podle všeho z taktických důvodů) poradil, aby se na rektorku obrátil až po vykonání státní zkoušky (stěžovatel totiž hodlal ve své žádosti poukázat na nevhodný přístup některých členů katedry manažerského účetnictví VŠE). Rektorka se však i jeho pozdější žádostí věcně zabývala. Ve svých podáních k soudu zdůvodnila tento přístup zavedenou praxí: i když již uplynula zákonná lhůta, snaží se rektorka podle svých slov reagovat na nové skutkové okolnosti, které studenti líčí ve svých žádostech o (částečné) prominutí poplatku a které často nasvědčují tomu, že by poplatková povinnost skutečně měla být zmírněna.

[11] Podobně postupovala rektorka i ve stěžovatelově věci. Nesouhlasila sice s jeho konkrétními výtkami proti některým členům akademického sboru, ale připustila, že mezi stěžovatelem a těmito pedagogy mohla nastat určitá nedorozumění, která pak komplikovala stěžovatelovo studium, a poplatek snížila na méně než třetinu původně vyměřené částky.

[12] Stěžovatel se domnívá, že tímto věcným přezkumem mu rektorka fakticky (mlčky) prominula 30denní lhůtu k přezkoumání rozhodnutí, takže její rozhodnutí bylo rozhodnutím o řádně podaném opravném prostředku. Rektorka s tímto výkladem

nesouhlasí, a ani NSS jej nepokládá za správný. Z dopisu (materiálního rozhodnutí) ze dne 1. 8. 2016 je jasné patrné, že se jím rektorka nijak nevymezuje vůči rozhodnutí vydanému v prvním stupni, a výrok jejího materiálního rozhodnutí (*Žádosti o prominutí nevyhovují, ale povolují snížení poplatku...*) nemá ambici *formálně* měnit toto rozhodnutí. Jeho důsledkem jistě je snížení původně vyměřeného poplatku, nikoli však v důsledku úspěšné žádosti o přezkum, ale díky mimoprocесnímu dobrodiní, které se rektorka rozhodla stěžovateli poskytnout poté, co se seznámila s jeho příběhem.

[13] Rektorčino rozhodnutí a rozhodnutí vydané v prvním stupni tak netvoří jeden celek a městský soud je správně posuzoval jako dva víceméně samostatné akty. Shledal současně dva důvody, pro které je žaloba proti rozhodnutí prvního stupně nepřijatelná: nevyčerpání opravných prostředků a opožděnost. Stěžovatel poukazuje na rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2011, čj. 7 As 130/2011-75, podle něž byl vyčerpán opravný prostředek i tehdy, byl-li podán opožděně. Tento argument (z něž neplyne nic víc, než že lze podat žalobu i proti rozhodnutí, kterým byl opravný prostředek zamítnut pro opožděnost) však nemůže přispět ke zrušení napadeného výroku č. I, protože stěžovatel nijak nezpochybnil *druhý* důvod odmítnutí, tj. opožděnost. Jsou-li tu dva důvody pro odmítnutí a stěžovatel s druhým z nich nijak nepolemizuje, musí nutně tento druhý důvod obstát (k odmítnutí žaloby totiž stačí i jen jediný důvod).

[14] K tomu je vhodné připomenout, že stěžovatel se již v žalobě domáhal zrušení jak rozhodnutí prvního stupně, tak rozhodnutí ze dne 1. 8. 2016, kterým rektorka snížila poplatek. To je celkem běžná praxe při sepsování žalob. Někdy se takový návrh ocitne jen v petitu a soudy na něj pak v rozhodnutí ani nereagují – celkem logicky, protože tu nejsou žádné argumenty, k nimž by se mohly vyjadřovat. Jindy je tento návrh doprovázen argumentací; v takovém případě by se k němu soud měl vyjádřit v odůvodnění svého rozhodnutí. Není však povinností soudu reagovat na takový petit výrokem, protože zrušení rozhodnutí vydaného v prvním stupni není procesním právem žalobce (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 8. 2007, čj. 1 As 60/2006-106, č. 1456/2008 Sb. NSS), nýbrž jde o věc soudního uvážení.

[15] Stává se, že soud zruší současně s rozhodnutím ve druhém stupni i rozhodnutí vydané v prvním stupni. Podmínkou ale je, aby obě rozhodnutí tvořila jeden celek – v takovém případě pochopitelně soud neváže možnost zrušit i rozhodnutí prvního stupně na to, že žaloba byla podána do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí (to by bylo absurdní), nýbrž zkoumá dodržení žalobní lhůty jen u rozhodnutí o řádném opravném prostředku. Stěžovatelova procesní situace byla však specifická, jak popsáno výše, a proto městský soud správně počítal žalobní lhůtu pro každý z napadených aktů zvlášť.

III.B Ke zrušenému rektorčinu rozhodnutí

[16] Dále se NSS zabýval stěžovatelovými argumenty proti výroku č. II rozsudku městského soudu.

[17] Stěžovatel poukázal na rozsudek NSS ze dne 16. 7. 2008, čj. 9 As 81/2007-134. V něm NSS nesouhlasil s městským soudem, který odmítl věcně přezkoumat rozhodnutí ředitelky Státní zemědělské a potravinářské inspekce o námitkách proti opatřením

pokračování

uloženým při kontrole. Ředitelka přezkoumala námitky věcně a účastnice napadla toto věcné hodnocení žalobou; městský soud však žalobu zamítl se zdůvodněním, že námitky byly podány opožděně, a ředitelka se tak vůbec neměla zabývat jejich obsahem. NSS k tomu uvedl: *„V případě, že námitky jako opravný prostředek proti uloženým opatřením byly podány až po uplynutí zákonem stanovené lhůty, měl k této okolnosti ve svém rozhodnutí přihlídnout již správní orgán. Pokud tak neučinil a napadené rozhodnutí i přesto věcně přezkoumal, nemůže nyní s odkazem na opožděnost opravných prostředků odmítat věcný přezkum městský soud.“*

[18] Nynější věc se tomuto případu vnějškově podobá, neboť i zde stěžovatel podal opožděnou žádost o přezkoumání rozhodnutí spojenou s žádostí o prominutí poplatku. Jsou tu ale dvě odlišnosti. Jednak rektorka nezamýšlela svým materiálním rozhodnutím přezkoumávat rozhodnutí o stanovení poplatku za delší studium, pouze chtěla zmírnit poplatkovou povinnost v reakci na stěžovatelovo vyličení konkrétních skutkových okolností. NSS připouští, že tato odlišnost je založena hlavně na vysvětlení, které rektorka poskytla až v soudním řízení, a nejde tedy o objektivně existující fakt. Jednak ale, a to především, městský soud v nynější věci svým výrokem č. II žalobu nezamítl (jako tomu bylo ve věci 9 As 81/2007), nýbrž naopak zrušil žalobou napadené rozhodnutí – tedy udělal přesně to, čeho se stěžovatel svou žalobou domáhal. Ačkoli stěžovatel ve své konkrétní situaci nutně nemusí mít pocit, že u soudu uspěl, z procesního hlediska tomu tak je.

[19] K tomu je vhodné popsat rozdíl mezi tzv. objektivní a subjektivní přípustností kasační stížnosti, což učinil NSS ve svém usnesení ze dne 20. 12. 2012, čj. 1 Ans 17/2012-33. Podmínky objektivní přípustnosti jsou ve stěžovatelově případě splněny, protože samotný zákon nebrání možnosti podat kasační stížnost proti rozsudku, kterým se ruší rozhodnutí žalovaného správního orgánu. Zčásti jsou splněny i podmínky subjektivní přípustnosti, neboť kasační stížnost podal účastník řízení o žalobě. To však samo o sobě nestačí k naplnění subjektivní přípustnosti: *„Z povahy kasační stížnosti jakožto opravného prostředku vyplývá, že ji může podat jen ten účastník, kterému nebylo rozhodnutím krajského soudu plně vyhověno, popřípadě kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná určitá újma na jeho právech. Rozhodující přitom je výrok rozhodnutí krajského soudu, protože existenci případné újmy lze posuzovat jen z procesního hlediska. Při tomto posuzování také nelze brát v úvahu subjektivní přesvědčení účastníka řízení, ale jen objektivní skutečnost, že rozhodnutím soudu mu byla způsobena určitá, třeba i nepříliš významná újma, kterou lze odstranit zrušením nebo změnou napadeného rozhodnutí.“*

[20] Jak už bylo řečeno, účastníku řízení před správním soudem nedává zákon žádné procesní právo na to, aby soud současně se zrušením později vydaného rozhodnutí zrušil i rozhodnutí prvního stupně, které mu předcházelo. Nelze tedy tvrdit, že výrok městského soudu pro něj mohl být příznivější, protože jím mohla být zrušena obě napadená rozhodnutí. Teoreticky by takový výrok sice byl možný, ale nejen že se jej účastník nemůže v žalobě domáhat (jako něčeho, na co by soud musel zareagovat ve výroku): ani NSS nemůže zasáhnout do uvážení soudu prvního stupně a uložit mu, aby takový výrok vyslovil namísto zrušení jen rozhodnutí později vydaného.

[21] Krom toho stěžovatel neuvedl ve své žalobě žádné námitky, které by jakkoli svědčily i pro zrušení rozhodnutí, jímž mu byl dne 23. 2. 2016 vyměřen poplatek za delší studium. Vedle námitek, podle nichž postrádá rektorčino rozhodnutí ze dne 1. 8. 2016 odůvodnění a vůbec náležitosti rozhodnutí (a jde tak spíše o dopis), a navíc bylo vydáno v době, kdy již stěžovatel nebyl studentem, takže nemůže obstát, stěžovatel namítl pouze to, že studium neměl přerušeno do 16. 2. 2015 (jak se uvádí v tabulce obsažené v rozhodnutí prvního stupně), ale pouze do 15. 2. 2015, takže celkem studoval nikoli 1096, nýbrž 1095 dní. V tom spatřoval stěžovatel vnitřní rozpornost a nezákonnost rozhodnutí o stanovení poplatku. Je snad dobré zdůraznit, že v této věci šlo o stanovení poplatku za období 180 dnů počínající dnem 8. 2. 2016, a rozhodnutím rektorky byla takto zpoplatněná část studia snížena na 53 dnů. Není tedy jasné, co (jaké ulehčení od poplatkové povinnosti) si stěžovatel mohl slibovat od této námítky poukazující pouze na banální písařskou chybu.

[22] Ve stejné písařské chybě spatřoval stěžovatel i nicotnost, a to nejen vlastního rozhodnutí o stanovení poplatku, ale též navazujícího materiálního rozhodnutí vydaného rektorkou. Je třeba připomenout, že přípustnost kasační stížnosti proti rušícímu rozsudku soudu prvního stupně může být založena i tím, že účastník se sice domohl zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost, ale nikoli vyslovení jeho nicotnosti. Rozšířený senát NSS ve svém usnesení ze dne 1. 7. 2015, čj. 5 Afs 91/2012-41, č. 3321/2016 Sb. NSS, vyslovil, že *„kasační stížnost podaná účastníkem, který byl v řízení před krajským soudem procesně úspěšný a který nenamítá, že krajský soud měl výrokem ve věci rozhodnout jinak, je podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřípustná“*. Lze tedy připustit kasační stížnost, ve které účastník vyjadřuje nespokojenost nad tím, že krajský soud „pouze“ zrušil napadené rozhodnutí, a znovu trvá na tom, že měl krajský soud vyslovit nicotnost. To ovšem platí za předpokladu, že taková námitka v kasační stížnosti vůbec zazní. To se v této věci nestalo: ačkoli stěžovatel v žalobě navrhoval vyslovení nicotnosti obou napadených rozhodnutí a dostalo se mu pouze zrušení pozdějšího z nich, nezminil se v kasační stížnosti nijak o tom, že městský soud měl správně vyslovit nicotnost rozhodnutí. Stěžovatel se tak svou kasační stížností nedomáhal *jiného výroku* městského soudu, proto jeho kasační stížnost nemůže být v této části přípustná.

[23] Podle NSS zde není prostor pro otázku (řešenou v usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS), zda městský soud nepřekročil rámec žalobních bodů – právě proto, že jde o kasační stížnost podanou původním žalobcem, výrok rozsudku městského soudu je rušící, stěžovatel chtěl svou žalobou dosáhnout zrušení (což se mu podařilo) a výroku vyslovujícího nicotnost se už v kasačním řízení nedomáhal. V právě citované věci rozšířeného senátu z roku 2011 podával kasační stížnost proti rušícímu rozsudku žalovaný; naopak v roce 2015 (viz bod [22] výše) se rozšířený senát usnesl na tom, že účastník, který u soudu prvního stupně navrhoval zrušení, nemůže podat kasační stížnost proti rozsudku, kterým bylo napadené rozhodnutí k jeho návrhu zrušeno. Rozšířený senát nedoprovodil tento svůj závěr žádnými podmínkami (typu „tento závěr platí jen v případě, že správní orgán se v dalším řízení bude znovu věcně zabývat účastníkovými námitkami“), závěr se tak uplatní i ve stěžovatelově neobvyklé situaci. Jak rozšířený senát zdůraznil, správní orgán je sice v novém řízení vázán názorem soudu prvního stupně, ale nic nebrání účastníku, aby i proti novému rozhodnutí

pokračování

podal správní žalobu. Neuspěje-li s ní u soudu prvního stupně, může se pak (a teprve pak) obrátit na Nejvyšší správní soud.

[24] NSS nepřehlédli, že po zrušení rektorčina materiálního rozhodnutí se stěžovatel ocitl v horší situaci, než v jaké byl před vydáním rozsudku městského soudu. Zatímco před podáním žaloby jej tížila platební povinnost ve výši 6 300 Kč, po vydání rozsudku opět „ožila“ původně stanovená platební povinnost ve výši 21 000 Kč a stěžovateli v novém řízení nekynula žádná šance na změnu této částky. To je dost neobvyklá situace, protože účastníci se obracejí na správní soud proto, aby se jejich právní postavení zlepšilo a přinejhorším (při zamítnutí žaloby) aby zůstalo stejné. Neexistuje však žádná psaná či nepsaná zásada, podle níž je podání správní žaloby vždy bez rizika, a pokud žaloba nepovede ke zlepšení, zcela jistě se účastníková situace jejím podáním nezhorší. Z toho, že to tak v naprosté většině případů funguje, nelze dovozovat, že to tak fungovat musí.

[25] NSS je naopak přesvědčen, že účastník nese odpovědnost za svou procesní strategii. Je v jeho zájmu, aby si promyslel, zda už nebyl ve správním řízení dostatečně uspokojen (zde snížením poplatku na méně než třetinu) a zda bude zkoušet štěstí ještě u správního soudu. Ačkoli stěžovatel navrhl v žalobě i zrušení rozhodnutí prvního stupně, bylo zcela nejisté (viz body [14] a [20] výše), jak tento návrh dopadne, tím spíš, že proti rozhodnutí prvního stupně nemířila žádná solidní (tj. i jen potenciálně úspěšná) námitka (viz bod [21] výše).

[26] Stěžovatel se do současné situace dostal tím, že nesprávně pochopil povahu rektorčina rozhodnutí. Vyložil si je tak, že jím rektorka nejprve implicitně prominula lhůtu pro podání žádosti o přezkum a poté tuto žádost věcně hodnotila. Nic takového ale z rektorčina aktu vůbec neplyne – naopak i jeho forma (dopis) a jeho „výrok“ (který je formulován nezávisle na znění výroku rozhodnutí vydaného v prvním stupni) svědčí dostatečně výmluvně o tom, že tu jde o mimoprocesní dobrodiní, a ne o běžný přezkum ve druhé instanci. (Ostatně sám stěžovatel v žalobě vytýkal rektorčinu aktu naprostý nedostatek formy, který není slučitelný s požadavky na „rozhodnutí“ v běžném slova smyslu.) Stěžovatel však zjevně toto dobrodiní neoceníl; v kasační stížnosti navíc rektorce vytkl, že výrazným snížením poplatku, který byl stěžovateli uložen, snížila stipendijní fond vysoké školy, jehož příjmem jsou právě poplatky za studium (přitom sám stěžovatel navrhl v žádosti adresované rektorce nikoli jen snížení poplatku, ale jeho celé prominutí...!).

[27] NSS se pro úplnost zamýšlel i nad tím, jak by řízení pokračovalo dál, pokud by hypoteticky přicházelo v úvahu zrušení rušícího rozsudku městského soudu. Městský soud by v takovém případě byl zřejmě zavázán k tomu, aby se věcně zabýval žalobními námitkami. První z nich, popsaná výše v bodě [21] a poukazující na písarskou chybu, je již na první pohled nedůvodná (písarská chyba, navíc v odůvodnění a navíc v rozhodnutí prvního stupně, nemůže mít vliv na zákonnost, natožpak vést k nicotnosti). Druhá namítala *formální* nedostatky rektorčina rozhodnutí – ty by se odstranit daly, ale jak by to stěžovateli (při nezměněném *obsahu*) prospělo? Současně však stěžovatel ve třetí žalobní námitce tvrdil, že rektorka dne 1. 8. 2016 vůbec nemohla rozhodnout, neboť v den jejího rozhodnutí již nebyl studentem. Jelikož ale stěžovatel složil státní zkoušku již v červnu 2016 a diplomovou práci obhájil (podle veřejně dostupných zdrojů) v roce 2017, není soudu

jasné, jak by tedy rektorka měla vydat nové a lepší rozhodnutí v roce 2018 (kdy podal stěžovatel kasační stížnost) či později, pokud podle jeho žalobního tvrzení už nemohla vůbec (nikdy) rozhodovat.

[28] Vše nasvědčuje tomu, že v tomto hypotetickém případě by žaloba nakonec byla zamítnuta. Fakticky by tak na tom byl stěžovatel lépe než nyní (jeho poplatková povinnost by znovu činila jen 6 300 Kč, a nikoli už 21 000 Kč), ale vyznění celé takové procesní peripetie by bylo kuriózní: stěžovatel by se totiž nejprve úspěšně domohl zrušení správního rozhodnutí, poté by ale v důsledku kasační stížnosti byl rušící rozsudek zrušen a žaloba by byla zamítnuta. To znamená, že by stěžovatel nakonec u správního soudu *neuspěl*, ovšem jeho postavení – dočasně zhoršené po vydání rozsudku městského soudu – by se tím *zlepšilo*, totiž vrátilo do stavu před podáním žaloby... Taková procesní situace je absurdní a znevažuje poslání správních soudů; i proto by měla zůstat jen situací hypotetickou.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] NSS proto částečně zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.), částečně ji odmítl (§ 46 odst. 1 písm. d) a § 104 odst. 2 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti proti výroku č. I rozsudku městského soudu, neboť ve věci neměl úspěch; žalované nevznikly náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti. Kasační stížnost proti výroku č. II rozsudku městského soudu byla odmítnuta, ve vztahu k ní tak nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu

pokračování

10 As 108/2018 - 40